

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

***«Ναυτική επαγγελματική εκπαίδευση, κατάρτιση και επιμόρφωση
και ρύθμιση άλλων θεμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου
Εμπορικής Ναυτιλίας»***

Με το υπό εξέταση σχέδιο νόμου προβλέπεται, στο πρώτο μέρος, η δυνατότητα παροχής ναυτικής εκπαίδευσης και από ιδιώτες (μέχρι σήμερα αναγνωρισμένη από το Κράτος ναυτική εκπαίδευση μπορούν να παράσχουν μόνο οι Ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού, που λειτουργούν ως περιφερειακές υπηρεσίες του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας). Στα επόμενα πέντε μέρη του νομοσχεδίου ρυθμίζονται άλλα θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας, όπως είναι, μεταξύ άλλων, η τηλεεκπαίδευση ως μέσο παροχής ναυτικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, θέματα προσωπικού του ΥΕΝ, θέματα θαλάσσιων ενδομεταφορών, θέματα λιμενικής πολιτικής και άλλα.

Η παροχή ναυτικής εκπαίδευσης και από ιδιωτικούς φορείς (με τίτλους σπουδών αναγνωρισμένους από το Κράτος) είναι απόλυτα εναρμονισμένη με το άρθρο 16 του Συντάγματος. Πράγματι, η παράγραφος 7 του άρθρου, που καθιερώνει την υποχρέωση παροχής επαγγελματικής και κάθε άλλης ειδικής εκπαίδευσης από το Κράτος, δεν αποκλείει τη δυνατότητα παροχής τέτοιας μορφής εκπαίδευσης από ιδιώτες. Άλλωστε, το δικαίωμα ίδρυσης ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων (πλην εκείνων της ανώτατης εκπαίδευσης) κατοχυρώνεται ρητά στην επόμενη παράγραφο 8 του ίδιου άρθρου, όπου προβλέπεται και η κρατική εποπτεία επί των εκπαιδευτηρίων αυτών. Το νομοσχέδιο υλοποιεί τις σχετικές συνταγματικές επιταγές, αφού προβλέπει τόσο τη δυνατότητα ίδρυσης αναγνωρισμένων ιδιωτικών ναυτικών εκπαιδευτηρίων όσο και τη σχετική κρατική εποπτεία.

2

Η παράγραφος 1 του άρθρου 8 Νσχ επιτρέπει την παροχή ναυτικής εκπαίδευσης (τόσο από δημόσιους όσο και από ιδιωτικούς φορείς) με τηλεκπαίδευση. Η παράγραφος 2 του ιδίου άρθρου παρέχει νομοθετική εξουσιοδότηση για τη ρύθμιση όλων των σχετικών θεμάτων με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Εμπορικής Ναυτιλίας. Εφ'όσον τα θέματα αυτά δεν μπορούν να χαρακτηρισθούν ως ειδικότερα ή ως τεχνικού ή λεπτομερειακού χαρακτήρα και εφ'όσον η εξουσιοδοτική διάταξη δεν θέτει τις γενικές, έστω, κατευθύνσεις για τη ρύθμισή τους, θα ήταν ίσως ορθότερο, με βάση το άρθρο 43 του Συντάγματος, εάν η εξουσιοδότηση αφορούσε την έκδοση προεδρικού διατάγματος.

Με το άρθρο 22 Νσχ προβλέπεται η δυνατότητα μεταφοράς προσωπικού της Εστίας Ναυτικών (που λειτουργεί ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου) στο Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας ή σε φορείς αρμοδιότητάς του. Η μεταφορά αυτή γίνεται μετά από απόφαση του Υπουργού (όπου καθορίζεται και ο συνολικός αριθμός των μεταφερομένων) και αίτηση των ενδιαφερομένων. Εάν ο αριθμός των αιτήσεων που θα υποβληθούν είναι μικρότερος του αριθμού που αναφέρει η υπουργική απόφαση, τότε (παράγραφος 2) «ο πίνακας συμπληρώνεται από το διοικητικό συμβούλιο της Ε.Ν. με προσωπικό που δεν υπέβαλε αίτηση, με βάση τα παρακάτω κριτήρια:

α) Τον ανώτερο τίτλο σπουδών και τα λοιπά τυπικά προσόντα των υποψηφίων

β) Την οικογενειακή τους κατάσταση. Προτιμώνται ανάλογα με τον αριθμό των τέκνων τους εκείνοι που έχουν τέκνα έναντι αυτών που δεν έχουν.».

Πέραν του νομοτεχνικώς αδόκιμου του όρου «υποψήφιοι» (εφόσον δεν έχουν εκδηλώσει κανένα ενδιαφέρον και δεν έχουν υποβάλει καμία αίτηση μεταφοράς), η εν λόγω διάταξη θα μπορούσε να γεννήσει κάποιον προβληματισμό ουσίας για τον ακόλουθο λόγο. Από τη διάταξη φαίνονται να περιέρχονται σε μειονεκτική θέση (αφού μετακινούνται υποχρεωτικά, χωρίς τη θέλησή τους) εκείνοι που υπερέχουν είτε με αξιοκρατικά (τίτλοι σπουδών κλπ.) είτε με κοινωνικά (αριθμός τέκνων) κριτήρια. Για τα μεν κοινωνικά κριτήρια η διάταξη είναι ρητή, ενώ για τα αξιοκρατικά συνάγεται σαφώς ερμηνευτικά και από τη συνέχεια της παραγράφου 2, όπου αναφέρεται ότι «Αν για την ίδια ειδικότητα εκδηλωθεί προτίμηση περισσότερων υποψηφίων για μεταφορά, η επιλογή γίνεται από το διοικητικό συμβούλιο της Ε.Ν. με τα παραπάνω κριτήρια». Όμως, τόσο η αρχή της αξιοκρατίας όσο και η προστασία της μητρότητας και των πολυτέκνων οικογενειών είναι συνταγματικά κατοχυρωμένες (άρθρα 2 παρ.1, 5 παρ. 1 και 21). Έτσι, η συνταγματική μας τάξη θα επέβαλε, ίσως, η εξεταζόμενη διάταξη να είχε το αντίστροφο περιεχόμενο. Για την υποχρεωτική (βλ. και παρ. 5 του άρθρου 22 Νσχ.) μεταφορά του

πλεονάζοντος προσωπικού της Εστίας Ναυτικών που δεν έχει υποβάλει αίτηση (άρα, που δεν επιθυμεί να μετακινηθεί) επιλέγονται εκείνοι που υστερούν τόσο με αξιοκρατικά όσο και με κοινωνικά κριτήρια.

Αθήνα, 19 Μαΐου 2003

Ο εισηγητής επιστημονικός συνεργάτης
Στέφανος Ι. Κουτσομπίνας
Επίκ. Καθηγητής Νομικής Παν/μίου Θράκης

Ο Προϊστάμενος του Τμήματος
Στέλιος Ν. Κουσούλης
Επίκ. Καθηγητής Νομικής Παν/μίου Αθηνών

Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης
Αντώνης Μ. Παντελής
Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών

Για το Επιστημονικό Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
Καθηγητής Κώστας Μαυριάς